

BÉTSI MAGYAR KURIR.

Nr. Indult: Pénteken, Augustus' 1-ső napján, 1834. 10.

TÖRÖKORSZÁG.

Alexandria Jun. 17-kén. Syriában fellázzadt a' nép az Egyiptomi V. Király ellen 's egész Samaria fegyverben áll. A' pártott ütöttek hadi ereje kétségkívül nagy, mért Ibrahim Basa, ki ott egynehány erős helyeket seregével megrakott, nem tartja tanácsosnak ellenek indulni, a' honnan Ali Basa a' V. Király szárazon és Alexandriából a' tengeren küld neki a' lázadás elnyomására segítséget. Az aratás Egyiptomban igen szűk volt, 's mivel ez tartja Török ország nagy részét, nevezetesen a' fővárost gabonával, méltán félhetnek az elkövetkezendő drágságtól 's annak következéseitől.

EGYHÁZI STÁTUSOK.

Ő Szentsége XVI Gergely Pápa Jun. 25-kén kerülőírást (Epistola encyclica) botsátott a' Katholika Anyaszentegyháznak minden Pátriarkái, Érsekei, és Püspökeihez, mellynek értelme ez:

XVI Gergely Pápa.

Tisztelendő Atyámfiai! Idvességet és apostoli áldást!

Különös örömünkre szolgált, midőn a' hitnek, engedelmességnek és tiszteletnek olly sok fényes bizonyosságából megértettük, melly készséggel fogadtatott légyen el minden helyen, a' Mi kerülőírásunk Aug. 15-kéről 1832-ben, mellyben Mi a' józan, és annak részeiben előadott egyedül követendő tudományt a' katolikusok egész nyájának hirdettük. Ezen Mi örömünket nevelték még azon nyilatkozatások,

mellyeket e' tárgyban némelleyek, azok közzül tettek, kik az általunk ott kárhoztatott javallatokat és tévelygő vélekedéseket az előtt helybenhagyták, és olly vigyázatlanok voltak, hogy azokat védelmezték. Általláttuk Mi ugyan, hogy a' gonosz még ki nem írtatott, mellyet az Egyház és a' Státus ellen még minduntalan forráltak, mint az, a' köznép között elterjesztett több szemtelen írásokból és némely tiltkos törekedésekből nyilván kitetszett, mellyekért a' mult esztendő Octoberében a' Rennesi Püspökhöz botsátott írásunkban méltán feddőztünk. De ebbeli aggodásink között kedves és örvendetes volt Nekünk, hogy éppen az a' ki miatt bánatba estünk, Dec. 11-kén Hozzánk küldött nyilatkoztatásában világosan bizonyítja, hogy ő a' mi körülírásunkban megállított tudományt egyedül és feltételetlenül követi, és semmit, a' mi azzal ellenkeznék, sem nem ír, sem jóvá nem hagyand. Azonnál a' tyai szeretettel kitártuk szívünket egy ollyan fiúnak, kiről reménylünk kellett, hogy intéseink által felbuzdítatva, naponként világosabb bizonyosság adandja meggyőzésünkre, hogy ő a' Mi ítéletünket szóval 's tselekedettel is elfogadta.

Mindazáltal, a' mi alig látszott elhíhetőnek, az, a' kit Mi olly jóakaró indulattal fogadtunk el, elfelejtván botsánatunkat, hirtelen eltávozott feltett szándékától, 's intésünktől várt jó reményünk füstbe ment, mihelyt megtudtuk, hogy ő nem régiben, a' nélkül ugyan, hogy nevét kitette volna,

de a' mire nyilvánosok a' bizonyságok, frantzia nyelven egy írást nyomtattott és terjesztett el, melly ámbár magában kitsinyke, de a' gonoszságra nézve nagy, ezen tzm alatt: „Paroles d'un Croyant.“ (Egy hívőnek szavai.)

Megijedtünk, Tisztelendő Atyafi Társaim! már tsak első meglátásán is, 's a' szerző vakságán megilletődve, álltallattuk, hova megy az a' tudomány, melly nem Istentől van, hanem a' világ elvei szerént állítatik fel. Mert ön szava ellenére, mellyel Nekünk nyilván fogadást tett, azon igyekszik, hogy a' katholika tudomány ellen kikelvén azt felforgassa, azt a' tudományt, melyet Mikörirásunkban a' felsőség eránt tartozó engedelmeskedésről, a' népeket rongáló indifferentismusnak kiirtásáról, a' kitsapongó véleményekről és beszédekről, továbbá a' lelkiismeret általános szabadságáról, melly éppen eltűrhetetlen, és a' társaságok útlatos egyesületeiről, mellyek minden, még a' legtevélygőbb vallás felekezetek által is az egyház és a' státus felforgatására állítatnak, a' hatalom szerént, melly Nekünk adatott meghatározzunk és megállítsunk.

Borzasztó midőn azokat olvassuk, mellyek által a' munka szerzője, a' fejedelen eránt tartozó hívségnek és hódolásnak minden köteleit elszaggatni igyekszik, a' lázadásnak élesztésére faklyát gyűjt, hogy a' köz rendtartást semmivé tegye, a' felsőségeket megütáltassa, a' törvényeket lábbal tapossa, és az egyházi 's polgári hatalomnak elveit egészen megreszkettesse. A' honnan éppen istentelen és még eddig halhatlan találmánya által a' fejedelmek hatalmát úgy adja elő, mintha az isteni törvényekkel ellenkeznek, sőt hogy rágalmozása telyes mértékű legyen, még azt is állítja, hogy ez a' hatalom a' bűnnek és magának az ördögnek munká-

ja; az egyházi előjárókat ugyan azon gyalázatos jelekkel festi, mint a' világi fejedelmeket, ezt pedig azon istentelen szövetség miatt, melly által, a' mint ő álmodozik, ezek egymással a' népek jussaik ellen öszve esküdtek. De még ezzel a' vakmerőséggel meg nem elégedve, azt állítja, hogy a' vélekedések, beszédek és a' lelkiismeret feltétellenül szabadok, és a' katonáknak, kik azért fognának verekedni, hogy ezt a' szabadságot a' tyrannusoktól, a' mint ő nevezi, megnyerjék, ő szerentsét és boldogságot ígér; ő felszólítja, valóságos dühösséggel a' földnek minden társaságait és egyesületeit, 's hathatósan bíztatja azokat ezen átkozott munkának végrehajtására, úgy hogy ezen tekintetben is látjuk, mennyire lábbal tapodja ő a' Mi intésinket és rendelésinket. (Folytatása következik.)

N A G Y B R I T A N N I A.

A' felső Ház ülésében Jul. 17-kén a' Lord kancellár kijelentette, hogy hétfőn, a' szegénységet illető törvény másodszeri felolvasása eránt rendelést tesz. Ezután Lord Suffild ajánlá a' vallásos gyűlések szabados tartása felől szerzett törvény másodszeri felolvasását. De az Exeteri Püspök; ellene szegezte magát a' Billnek, minthogy azt az ángoly Egyház elveivel ellenkezőnek állította, mert úgymond, ezen Egyház 25 dik tzikkelye szerént senkinek sem szabad, közönséges tanítói hivatalt törvénytelenül magának tulajdonítani, ha tsak az ország Püspökeitől arra meg nem szállítatik. Gróf Wiklow, ellenben azt felelte, hogy ötöt az irlándiai Papság nagy része azon törvény támogatására megkérte. Kéves vitatás után a' javallat visszavétetett. Lord Ellenbrough kérdezte, hogy állana a' Rénszerítőbillel a' dollog? mellyre az új első minister, Lord

Melbourne, igen tsendes hangon ezt felelé: a' kormányzék meghatározta, hogy a' nevezett billt a' felső házba ez úttal tovább nem vitatja; — hanem a' helyett, az Irlandiai nyughatatlanságok elnyomására egy más billt szerkeztet, mellyből az eredeti billnek három első rekeszei kihagyatnak. Ezen a' kijelentésen sokan megütköztek, és a' Ministereknek mindjárt egy kis szó hartzot kellett kiállani. Gróf Wichlof t. i. felállott, így szólván: „miolta szerentsém van a' házban helyet foglalni, soha egy egy minis-ter jelentését nagyobb álmélkodással nem hallottam, mint ezt a' mostanit, (helybe hagyás). Bajos meg fogni, hogy ugyan azon személyek, kik mintegy tíz nappal az előtt, a' legnagyobb tüzzel egyetértőleg kívánták a' Kénszerítő bill elfogadását, most egyszerre azt nyilatkoztatják ki, hogy ezen rendszabásokkal fel kellene hagyni. (helybe hagyás). Illyen állhatatlanság, tétovázás, a' megállított igasságtól illy hirtelen lett elállás ebben a' Házban még soha sem történt. (helybe hagyás). Nehány napokkal ez előtta' nemes Gróf, ezen házban azt mutogatta meg, hogy hívatálát le tenni kéntelen vala, mivel őt a' kormányzéknek némelly tagjai a' leg gyalázatosabb módon megsalták. (helybe hagyás.) E' szerént a' nemes Lord betsülete és méltósága azt kíváná, hogy azt a' Személyt, melyre a' nemes Gróf tzelez, köz gúny tárgyául kinevezze. (helybe hagyás.) — Most hallja a' legnagyobb álmélkodással, hogy a' Ministerium, melly ugyan azon személyekből áll, azon rendszabásokkal felhagyni szándékozik, mellyeket kevéssel ez előtt elmulhatatlan szükségeknek tartott. Illy formán Irlandiában a' békesség fenntartásához semmi reménység nem lenne, és ő ezentúl semmihez sem bízhatna, a' mihez a' mi-

nisterek kezdenének. (helybe hagyás). Lord Wharnclyffe erre azt mondta: mikor a' ministerek a' kénszerítő rendszabások halasztását a' nemes Lordoknak ajánlották, azt nyilatkoztatták ki, hogy tsak az utolsó szükség vette őket ezen lépésre. Ennélfogva a' bill, a' hadi törvényszékéről szözlő tzikely kihagyásával felvétetett, és semmi ellentállásra nem talált, minthogy a' ministerek a' kihagyására ráállottak. Miben van hát már most a' bill állapotja? Mind az, a' mit az Urak erről tudnak, a' következő: Aprilisben jelentették az Uraknak, hogy az Irlandi Helytartó igen is mellé áll a' rendszabásoknak, Juniusban mindazáltal ugyan ő, olly személyektől vett közlések következésében, kik az országlással, egyben kötetésben állanak, azt nyilatkoztatja ki, hogy ezen rendszabások nélkül is tzelt lehetne érne. A' nemes Gróf azonban tudósítást vévén, véleményét megváltoztatta, elhíttetvén magával, hogy a' billnek szükségesképpen ezen tzikelyekkel együtt kell megállítatni. 'sa't. Ezen környülmények között kéntelen lenne úgy nyilatkoztatni kimagát, hogy ha a' bill, azon tzikely nélkül jönne fel az alsó házból, ő annak egyenesen ellene lenne. (halljuk, halljuk!). A' Lordkanzler mentette barátját Gróf Greyt, Gróf Wicklow állttása ellen, mintha az azt mondotta volna, hogy az, az igazgatás egy tagjában megtsalatkózott, vagy általa elárultatott volna, vagy hogy az ő szavainak tsak ollyas valami értelme is lett volna; sőt inkább Gróf Greyt semmit egyebet nem mondott, mint azt, hogy ő álmélkodik azon a' mit az Igazgatásnak egy tagja, más valakivel közlött, és ha ő az előtt arról valamit sajdíthatott volna, mindent elkövetett volna, annak megakadályoztatására; egyébaránt az Irlandi Titoknak, kít Gróf Greyt az

alatt értett, nem lenne egyszersmind tagja a' Cabinetnek, hanem csak az igazgatásnak. Kérdezte továbbá, ha valyon tanácsos lenne e' az említett három rekeszték mellett megmaradni; midőn tudni való, hogy az alsó ház, a' kathólikai Emancipatio vagy a' Reformot illető billt magát éppen olly örömet meg engedne eltöröltetni, mint a' rekesztékeket megtartja, és hogy ha a' felső ház nem akar arról le tenni, a' két ház között az öszve háborodás elkerülhetetlen lenne. De Gróf Wicklow a' maga állítása mellett maradt, 's azt addig vitatta, míg végre az Oppositio hangos helybehagyását megnyerte. A' vitatások vége felé Hertzeg Buckingham és Lord Kantzellár mérgesen öszve kaptak, mivel az első a' mulatóhelyeket és ivó házakat kezdé emlegetni, a' mellyekben a' Lord Kantzellár gyakran megszokott jelenni. Ezen a' Kantzellár felettébb megboszszankodván így szólla: ő ugyan részéről nem emlékezik reá, hogy a' nemes hertzeget az ivó házakban találta volna, minthogy ő a' kortsmákat és serházakat, a' hol a' hertzeget fel lehetne találni, meglátogatni nem szokta. Végte're hertz. Buckingham megvallotta, hogy ő csak tréfaként mondotta azon szavakat, mellyeket Shakespeare Hamletjéből hozott fel.

SPANYOL ORSZÁG.

Elisondóba megérkezésekor V. Károly több hadi tiszteket nevezett ki, kik közzül, legnevezetesebbek a' következők: Gróf Villemur ideig való hadi minister; Zumalacaveguy, a' Generalstab Feje és a' hadi seregek Generalissimussa.

Egy éppen most hozzánk érkezett irás jelenti, hogy a' Rodil Seregének egy osztálya Pámpilonánál megverettetett, és meg szalaszlatott. — Don

Carlos a' sereghez a' következő Proclamatiot bocsátotta: **Katonák!** kívánságim valahára bételyesedtek; köztetek vagyok. Ez a' szempillantat az, mellyet régtől fogva szívszakadva óhajtottam; tudjátok ti az én szakadatlan iparkodásimat, 's azt hirtelen végre is hajtjuk. Az én atyai szívem a' legédesebb örömmel telik el, mikor ditső tetteitekre, mellyek a' keső maradéknak általadódnak; rá gondolok. Szabadosok és katonák! A' ti szenvedetek, a' ti nyughatatlanságtok, a' ti álhatatosságtok, a' ti szeretetek törvényes Uralkodótok, és királyi személyem iránt minden nemzetek bámulásának tárgyai, kik nem találnak szavakat, egy olly hérosi el-tökéllettség 's magatok elszánása magasztalására. Induljunk hát egyszerre, 's az én Vezérlésem alatt hartzoljunk meg a' győzedelemért. De maga a' győzedelem is, ha Spanyol vérrel kell megvásárolni, fájni fog szívemnek. Hogy ezt ki kerülhessük, intlek titeket, kik eltsábíttatva, vagy megsaláttatva vagytok, vagy a' kik szavamot hallva, a' fegyvert leakarjátok tenni, jöjjetek az én királyi palástom alatt oltalmat keresni. Hogy ha pedig némelyek, az én várakozásim ellen olly vakok lennének, hogy ellentállások mellett álhatatosan megmaradnának, azokkal mint királyi személyem ellen felkelt pártütökkel úgy kell bánni. Én éppen olly kemény leszek azok ellen, kik Pártütésekben megátalkodnak, mint a' mily szelíd azok iránt kik azt megbánták. — És ti bátor és hűséges bajnokok, kik mostanában a' ti Királyotok, és atyátokért gyülekeztetek egybe, hadjátok a' leg-szorossabb katonai fenytéket köztetek uralkodni, és viseltesetek a' legpontosabb engedelmességgel Előjáróitok eránt. A' katonai fenyték és engedel-messég szülő anyja az erőnek, és ez az erő kezes lesz nekünk a' győze-

delem megnyeréséért, mellyel az Isten az igazságos ügyet megkoronázza. Generálisok, tisztek, szabadosok, katonák! engemet a' háládatosság által jár egészen, a' ti meg betsülhetetlen szolgálatotokért. (aláírva) Carlos. Királyi lakó városomból Elisondóból, Jul. 12-kén 1854.

Moniteur Jul. 21. A' Frantzia kormányzék a' következő telegráfi tudósítást vette: Bayonnéból 19 diktól. Rodil Generál három tsapatra osztott seregével Puente la Reynánál (délre Pampelonától) és a' Carlistákat minden órán megtámadandja. — Magános levelek erősítik, hogy tsak a' tsupa közelgetése hallására ezen Generálnak a' Junta Elisondoból nyakra főre elfutott.

Messenger des Chambres Jul. 21. Don Carlos a' következő közönséges kegyelemhatározást botsátotta ki Jul. 12 én Elisondóból: „Minthogy az én hűséges Spanyolaim karjai közzé szerentsésen megérkeztem, és az én királyi szívem sok viszontagságokkal telyes szomorú esetek által eléggé megvan tanítva, mellyekre némellyeknek iparkodásai az által adtak alkalmatosságot, hogy az én felettébb szeretett unoka hugomat Bourbon Donna Isabellát, költött jussánál fogva a' thronusra akarták ültetni, holott a' Status alkotmányának törvényei szerént az engemet illet; minthogy azon kívül az országot pusztító veszedelmes polgári háborúnak véget akarok vetni; és mivel az én atyai szívem érzi, hogy azok, kik az én törvényes jussaim bátor oltalmazói ellen fegyvert fogtak, azt tsábitás miatt, gyengeségből vagy tudatlanságból tették; erre nézve szívemet előntő érzéseimnek engedve, a' következő tzikkelyeket határoztam meg: 1) Minden Generálisoknak, Obersterek, főbb tiszteknek és köz emberek-

nek, kik Navarrában és Biskájában fel hónap alatt, a' felsziget többi részeiben pedig egy hónap alatt, a' fegyvert leteszik, és az én törvényes jussom megesmérése mellett, nálam, vagy az én Vezérim közzül valamelyiknél, magokat jelentik kegyelem adatik. 2) Azoknak, kik az említett tzikkelynek engednek, hivataljok, rangjok és disztzimeik, mellyeket az én Főméltóságú testvérem VII. Ferdinánd Király halála előtt nyertek, meghagyatnak. 3) Az altisztek, és közemberek, a' szolgálatból való elbotsátatásokat feltétel nélkül megnyerik, ha hogy a' háború ideje alatt szolgálatomban lépni nem akarnak; azok, kik zászlóim alatt maradni kívánnak, szolgálatjokból a' háború bevégződése után tüstént elbotsátatnak. 4) Az elébbeni tzikkelybe befoglalt altisztek, kik a' jelenvaló háború után szolgálatomban maradnak, egy ranggal feljebb mennek a' tisztségben, a' közembereknek pedig a' jutalmaztatás, és penzió vétel felsegállítására nézve négy esztendővel több idő számláltatik. 5.) Az első tzikkely tartozik, minden Generálisokra, Obersterekre, főbb tisztekre, és azon sereg köz embereire, kik ezen név alatt „Isabella száguldozó katonái“ a' bitangolás ügye fegyveres oltalmazására állítottak. Minden Generális, ki egész seregével, vagy annak egy részével zászlóm alá által jön, ezen rendkívüli szolgálatjáért különös kegyelemem megbizonyítására is számot tarthat. Kiadott Elisondóban, Jul. 12 kén 1854. A' Király által.

FRANTZIA ORSZÁG.

A' Moniteur f. h. 20-káról elment mond némelly Párisi Ujságok által elterjesztett hírnek a' Marseilében történt véres feltámadásokról, melyekre a' Berryer Ur megérkezése adott alkalmatosságot, ki ott Deputátusnak választatott.

A' Constitutione lerősíti, hogy jó forrásból vette a' Don Carlos Frantzia országban keresztül tett útazása felől a' következő tudósítást, mellynek tökéletes hitelességeért kezes: — „Don Carlos éjjel Jul. 1-sőjén Auguet de Saint Sylvain Urral Londonból elútazott. Dünkirchenben egy a' külső dolgokra ügyelő ángoly Titoknoki passussal, Alphonz Saez név alatt megérkezett. Egy tszében útazott, Párisba a' Mourice vendégfogadóba szállott le, hol az első éjtszakát töltötte. Más nap fel nyitott szekérben a' városban némelyeket meglátogatott, és egy privat háznál halt. Párisból Bordeauxba útazott, hol tudva van, hogy Pichor de Longueville Urnál töltötte az éjjelt.

Bordeauxból Pichon Urral, még pedig az ő szekérében Mont-de-Marsanba ment, 's ott ebédelt, és onnan a' Tarnosi de Lalande mezei jószágába egy m.földre Bayonetól. A' Laland Ur fija tüstént tudósította Detroyat Urat, az ő felekezete legbátrabb és hűségesebb követőjét, az Infans megérkezése felől, ki még éjjel az elútazására mindent elkészített, ne hogy a' politzia ott létét meg tudja. 9 kén korán 7 és 8 óra között Don Carlos, Auguet, Theodor, Detroyat, Don Cruz Uraktól formaruhába lévő és az Politzaj lovagok Komandánsától kísértetve a' Saint-Pierre-de-Irube útazott Arcangueson keresztül Sareba, és a' Spanyol földre szerentsésen megérkezett.“

Peupla Souverain, Marsziliai újság, (szabadkörtársasági hírlap) Jul. 16. „Tegnap egy tsapat mesterlegény a' földéből hazafelé jöven, külömbféle, a' mai politikával ellenkező dolgokat énekelgetett. Egyszerre megjelen mellettek Negre nevű politzáj biztos egy osztály városi rendtartó fegyveresekkel

's parantsolja nekik, hogy dalolásokat szakaszszák félbe. Végezvén a' kezdett verset eloszlottak, de a' városi rendtartó fegyveresek a' már szélyel oszlásra indult mesterlegényekre rohantak. Egy Monteux nevű 25 esztendősfút halálosan megsebesítettek, 's meg is halt. A' szerentsétlenül elesettnek temetésén mint egy 25 ezeren jelentek meg késérőben.

B E T S.

A' Felséges Magyar Királyi Udvari Cancellaria, meghalálozott Szűts István Udvari Agens helyébe Barkasy Imre Urat méltóztatott Udvari Agenssé kinevezni.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Po'son, Jul. 29-kén. A' napokban is folyvást tsak kerületi ülések tartattak, mellyekben a' XV tzikkely, „a' házastársak költsönös vagy viszontagos örökösödéséről“ (de mutua conjugum successione) megállítása bevezödvén, tegnap a' XVI tzikkely „a' királyi fiscus örökösödéséről,“ (de successione fisci regii) vétetett fel tanácskozás tárgyaúl.

Magyar Tudós Társasági Jelentés.

A' Társaság eszközlése által kijövä folyóirat első kötete e' napokban hagyta el a' sajtót illy tziimmel: Tudománytár. Közre bocsátja a' magyar tudós társaság. Szerkezteti Schedel Ferentz; orvos Dr. rendkiv. kir. Professor, a' m. t. térsaság rendes tagja. Három kömetszettel, mellyek közül egyik az erömüvek alkalmazásáról szóló tzikkelyhez, a' másik, Zamboni örökmozgójához tartozik, a' harmadik pedig Zent Lazlo kyalnak legendaya kezdetét mutatja fac simileben. Budán 1834.

Ezen nagyobb 8-ad rétbén lévő 's 250 lapnyi 1-ső kötet tartalma, következő:

Értekezések. A' philosophia tárgya, tzielja és hasznainak fő vonalai. Kállay Ferentz. Lander fölfede-

zései Afrikában a' Nigeren. Angolból. Tasner Antal. Frantzia költészet a' XIX. században. Frantzia után. Csató Pál. Az eröművek alkalmazásáról 's munkatételeiről. Györi Sándor. Törvényhozás és erköltsök költsönös hatásai a' régi népeknél. Ampère után. I. tikkely. Kelet. Jakab István. Zamboni örökmozgója. Czambert János. Észrevételek. Györi Sándor. Az arabiai beduinok és wahabiak. Frantziából. Petrovics Fridrik. A' tapasztalati lélekismeretből lehozott széptudomány. Nyiry István. A' föld theoriája Ampère szerint. Schedel Ferentz. Vegyes közlések. Fölfedezések. A' délsarki szárazföld. Levelezések. Petrovics két levele Berlinből. Régiségek. A' nagyszombati codex 1490—1527. Luczenbacher János. A' müncheni magyar codex 1466. Fejérvary Miklós. Magyar nyelv udvari divata. Czech János. Magyar nyelv ügye. Hontban, Veröczében. Népnvelés. Becke Kristóf nézete 's alapítványa. Marczibányi Lajos kérdése, érdekelve. Jutalmak. A' magyar tudós társaság folyó jutalmai. Marczibányi Lajos jutalomtétele. A' Marczibányi intézet 3-dik jutalomosztása. Alapítások. A' magyar tudós társaság pénzalapjának legujabb növekedései. Művészetek. Játékszín (magyar). Festészet. Szobrászat. A' m. tud. társaság könyvtára gyarapodásai (hivatalos tikkely).

Eléterjeszti ugyan a' Szerkeztető vezérszava, a' társaság nézeteit, ohajtását, e' jelentés azonban előre is hird ad fölöle azon ígéret szerint, melly az Igazgatóságnak a' társaság 1852-beli munkálódásairól szóló jelentésében az 1853-beli Névkönyv 35 d. lapján áll.

A' társaság 4-dik nagy gyűlése 1853-ban Novemberben, azt találta a' magyar literatura mostani állásához ké-

pest legtzélirányosabbnak, hogy e' folyóirat ekképen jelenjen meg:

1. Tartalma tudományos, encyclopaediai legyen, kiterjeszkedjék az emberi tudás minden ágaira, leginkább azonban a' jelen idő haladásaira, 's az előadás formája ne bíráló és vitatkozó hanem inkább értesítő 's közlő lenne; irányul pedig az vétessek, hogy azon hazánkfiyai, kik külföldi folyóiratokat nem tarthatnak, miveltségi szükségüknek ebben némű pótlékát leljék.

2. A' megjelenendő kötetekbe tehát ezen kitűzött tzélnak megfelelő akár eredeti akár fordítódott tikkelyek vétessek.

3. Mivel pedig a' társaság tagjai, vagy ülésekbeli egyéb tárgyakkal, vagy külön dolgozással vagynak elfoglalva, ide való munkálódásra is minden tag nem köteleztethetik 's így a' folyóiratot az egész társaság nem a' maga saját munkájának nyilatkoztatja, hanem a' Szerkeztetőnek tsak úgy leszen segédére.

a) Hogy ö a' kezéhez jövő eredeti dolgozatokat héti ülésben bemutatván, azok közül mindenik megvizsgálására az ülés, tagot nevez, kinek javáltára a' kéziratot a' szerkeztető kiadja, vagy ellenkező esetben az elmarad.

b) A' társaság által járatandó külföldi folyó iratokból az érdekesebb tikkelyek lefordítására a' szerkeztető, társaságbeli tagot vagy nem tagot megbíz, 's ezen segédek nyelvbéli előadásaért is írójukkal együtt ö kezeskedik.

4. A' könyvismertetési 's minden egyéb miveltségi tudósítások öszsze gyűjtése, egybeállítása a' szerkeztető gondja. Egyébiránt

3. A' fő felügyelés folyvást a' héti üléseké.

Illy értelemben levő utasítások mellett hagyta meg a' 4d. nagy gyűlés is

a' szerkeztetést Dr. Schedel Ferentz rendes tagnál, ki szerkeztetőnek az 1832-ben volt 3 dik nagy gyűlésben választott.

Ő hozzá ne sajnálják tehát a' tudománytárba dolgozni kívánók eredeti értekezéseiket, vagy annak tárgyaihoz számítható fordított apróbb tzikkelyeket tisztán készült kéziratban megküldeni. Bírálathoz alá lesznek illyenek véve és ha jók, elfogadva akár tagjától a' társaságnak akár nem tagjától, mivel a' felebb érintett elrendelés szerint e' folyóiratban nem egyedül a' tudós társaság kíván előlépni, hanem mint közép-pont ohajtja eszközteni a' külföldi műveltség haladása megismertetését, 's ébreszteni a' honi jobb elméket, tudományos műveltség közebb terjesztésére.

Felvehető dolgozatok között a' társaság igazgatósága határozatához képest, egy egy ívnyi eredetiért az írónak járandó tiszteletdíj 8 pengő, fordításért 6 pengő forint.

Meg fog pedig jelenni évenként négy kötet, a' mennyire tsak lehet, mindig Pesti vásárkor, 's nagysága mindeniknek 15 ívnyi körül leszen, szükség kívántával réz vagy kömetszettekkel. Az előre fizetni kívánó, négy kötetet közönséges papíroson 4, finomon 6 pengő forintjával vehet meg; egyes kötetek ára közönséges papíroson 1 fr. 20 xr. finomon 1 fr. 50 xr. pengőben, Pesten Eggenberger Jó'sef könyvárosnál, kihez minden más könyvkereskedő is útasítatik.

A' magyar tudós társaság igazgató, tiszteleti, rendes és levelező tagjai, 4 fr. 48 xr. kaphatják meg előfizetés utján a' finom papírosú 4 kötetet,

a' közönséges papíroson lévőt 3 fr. 12 xrért pengőben, 's így, külön is a' köteteket százától huszával oltsóbban a' társaság penztárnoki hivatalánál. Mert a' melly példányokat itt szerzenek meg a' tagok, azok eladása körül az említett középponti könyváros nem fáradván, érettek a' száztól husznak nem kell kijárni. Pesten, a' héti ülésből Julius 21 dikén 1834.

A' Titoknok által.

A' nagymélt. Helytartótanátsnak folyó eszt. Jun. 24d. 17,620 szám alatt költ. rendeléséből köz. hírré tételik, hogy az ország szemorvosa a' mult 1833 folytában Abaúj és több szomszéd vármegyékben 82 szemnyavalyában sínlődtek közül 68-at egészen kigyógyított, 4-et javított, 10-et pedig mint gyógyíthatatlant botosított el.

Igazítás. A' Harczagi nagy tűz által megkárosultak számára beküldött 's 4-dik számú újságlevelünkben közölt adakozások között „Almássy ** Ó Excja“ helyett olvastassék „Tekintetes Zsadányi és Törökszentmiklósi Almásy Emanuel Ur“ kinek szerénysége nevé tudatni nem akarta, mindazáltal a' háladatosság érzete e' fényes nevé a' jöltévő földes Urnak titokban nem hagyhatja.

A' Pénz folyamat Július' 51-dikén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 97 1/4
Az 1820-béli sorsosok: 199 1/4
Az 1821-béli hasonlók: — —
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: 57 11/25 for. keltek, mind Conv.
Bank-Aktziák keltek 1220 1/3 for. ton
Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó M á r t o n J ó's e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomató: Nemes Haykul Antal. (Obero Bäcker - Strasse Nro 755.)